

ประสงค์ สุพรรณพงษ์. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การศึกษาไทย 4.0. ครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ อ.ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์

บทคัดย่อ

การวิจัยและพัฒนานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย 2) ศึกษาองค์ประกอบกระบวนการและแนวทางการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย และ 3) สร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การศึกษาไทย 4.0 วิธีการดำเนินการวิจัยมี 3 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย โดยการสอบถามผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย จำนวน 226 คน ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบกระบวนการและแนวทางการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนย่อย คือ 1) ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารทางวิชาการ ตำรา วารสาร บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และ 2) ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การศึกษาไทย 4.0 โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน และขั้นตอนที่ 3 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การศึกษาไทย 4.0 แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนย่อย คือ 1) สร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การศึกษาไทย 4.0 โดยดำเนินการจัดการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน และ 2) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความถูกต้อง และความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การศึกษาไทย 4.0 โดยการสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย จำนวน 57 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ในภาพรวมนั้น ค่าเฉลี่ยของสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การศึกษาไทย 4.0 อยู่ในระดับน้อย ($M = 2.06, SD = .08$) ส่วนค่าเฉลี่ยของปัญหาการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($M = 4.15, SD = .11$) 2) องค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การศึกษาไทย 4.0 ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ และแนวคิดที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบ ส่วนที่ 2 สาระสำคัญของการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย ส่วนที่ 3 แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ และส่วนที่ 4 เงื่อนไขความสำเร็จ และ 3) รูปแบบการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การศึกษาไทย 4.0 มีความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความถูกต้อง และความเหมาะสม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72, \sigma = .19$)

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ รูปแบบการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การศึกษาไทย 4.0 ซึ่งกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายต่าง ๆ สามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานร่วมกัน เช่น การสร้างอัตลักษณ์ การสร้างวัฒนธรรมคุณภาพ การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นต้น อันจะช่วยให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสนองต่อการศึกษาไทย 4.0 และการจัดการศึกษาในอนาคตสืบไป

คำสำคัญ : การศึกษาไทย 4.0 การบริหารงานวิชาการ กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย

Prasong Subannaphong. (2023). Academic Administration Model of Network Schools under Office of the Basic Education Commission for Thai Education 4.0. Doctor of Education (Educational Administration). Advisors: Asst. Prof. Dr. Chanchai Wongsirasawat, Dr. Phadungchai Pupat

ABSTRACT

This research and development aimed to 1) study the status and problems of academic administration of network schools, 2) study the components, processes, and guidelines for academic administration of network schools, and 3) create and evaluate an academic administration model of network schools under the Office of the Basic Education Commission for Thai Education 4.0. The research methodology included 3 steps. Step 1 was to study the status and problems of academic administration of network schools. The sample consisted of 226 directors, deputy directors, and heads of learning areas in the network schools. Step 2 involved analyzing the components and processes of academic administration of network schools. This step included 2 parts, which were 1) studying and analyzing components and processes for academic administration of network schools from academic documents, textbooks, journals, academic articles and related research by using a recording form as research instrument and the data were analyzed by content analysis, and 2) studying the guidelines for academic administration of network schools by interviewing 9 experts. Step 3 was to create and validate the academic administration model of network schools under the Office of the Basic Education Commission for Thai Education 4.0. This step was consisted of 1) drafting and validating the model using the academic administration model of network schools under the Office of the Basic Education Commission for Thai Education 4.0 through the focus group discussion of 9 experts, and 2) studying opinions about the feasibility, utility, accuracy, and appropriateness of the model by interviewing 57 school directors in network schools.

The results of the research were as follows: 1) In overall, an average of status of the academic administration of network schools under the Office of the Basic Education Commission for Thai education 4.0 was at a low level ($M = 2.06$, $SD = .08$) while an average of problems was at a high level ($M = 4.15$, $SD = .11$); 2) The components of the academic administration model of network schools under the Office of Basic Education Commission for Thai Education 4.0 were consisted of 4 parts which were part 1 concerning the introduction including principles, objectives, and concepts used in developing the model, part 2 involving the essence of academic administration of the network schools, part 3 relating to the guidelines to implement the model, and part 4 concerning conditions for success; and 3) The overall view of feasibility, utility, accuracy, and appropriateness of the academic administration model of network schools under the Office of the Basic Education Commission to Thai Education 4.0 were at the highest level ($\mu = 4.72$, $\sigma = .19$).

The knowledge gained from this research is the academic administration model of network schools under the Office of the Basic Education Commission for Thai Education 4.0 which schools in networks can use as guidelines for co-administrating to create identity, quality culture, participatory management and so on. This provides effective educational management corresponding to Thai Education 4.0 and further educational management.

Keywords: Thai Education 4.0, Academic Administration, Network Schools